

WSTĘP

Niniejsza publikacja jest opracowaniem zbiorowym, prezentującym wybrane zagadnienia z prawa spółek, ujęte zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i praktycznym.

Rozdział pierwszy jest poświęcony spółce z ograniczoną odpowiedzialnością założonej przy wykorzystaniu wzorca umowy, tzw. S24.

Rozdział drugi omawia skutki procesów transformacyjnych (łączenia się, podziału, przekształcenia) spółek handlowych.

W rozdziale trzecim w sposób kompleksowy omówiona została odpowiedzialność członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z art. 299 ustawy Kodeks spółek handlowych.

Rozdział czwarty poświęcony jest komisji rewizyjnej, która występuje tylko w jednej spółce handlowej – spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

Rozdział piąty omawia instytucję prokury w kapitałowych spółkach komunalnych.

Wykaz skrótów

ac.	– akapit
art.	– artykuł
BV	– Besloten Vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
cd.	– ciąg dalszy
CEIDG	– Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
Dz. U.	– Dziennik Urzędowy
ePUAP	– elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej
GBP	– funt szterling
GmbH	– Gesellschaft mit beschränkter Haftung
itd.	– i tak dalej
k.c.	– ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny, t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1025 ze zm.
KIO	– Krajowa Izba Odwoławcza
k.h.	– rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1934 r. Kodeks handlowy, Dz. U. z 1934 r. Nr 57, poz. 502 ze zm.
k.p.	– ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, t.j. Dz.U. 2018, poz. 917
k.p.a.	– ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, t.j. Dz. U. 2017 poz. 1257 ze zm.

k.p.c.	– ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 155
KRS	– Krajowy Rejestr Sądowy
k.r.s.U	– ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 700 ze zm.
k.s.h.	– ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, Dz. U. z 2017 r., poz. 1577 ze zm.
LTD	– Private Company limited by shares
m. in.	– między innymi
m. st.	– miasto stołeczne
min.	– minimum
MoP	– Monitor Prawniczy
ms.gov.pl	– informatyczna strona Ministerstwa Sprawiedliwości
NIP	– numer identyfikacji podatkowej
np.	– na przykład
nr	– numer
OSN	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna
OSNKW	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Karna i Wojskowa
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
PESEL	– Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności
poz.	– pozycja
PrUpU	– ustawa z dnia 28 lutego 2003 Prawo upadłościowe, t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2344 ze zm.
r.	– rok
red.	– redaktor/redaktorzy/redakcja
rozp.	– rozporządzenie
s.	– strona
spółka z o.o./	
sp. z o. o.	– spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
sygn.	– sygnatura
t. j.	– tekst jednolity
u.g.k.	– ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej, t.j. Dz.U. z 2017, poz. 827
u.s.g.	– ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, t.j. Dz. U. z 2017, poz. 1875
u.s.p.	– ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, t.j. Dz. U. z 2017, poz. 1868
u.s.w.	– ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie wojewódzkim, t.j. Dz. U. z 2017, poz. 2096
u.z.z.m.p.	– ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym, t.j. Dz. U. z 2016, poz. 2259
ust.	– ustęp
ww.	– wyżej wymienione
zd.	– zdanie
ze zm.	– ze zmianami
zob.	– zobacz

Dominik Drygalski

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ ZAŁOŻONA PRZY WYKORZYSTANIU WZORCA UMOWY

Rozdział I Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Tematem mojej pracy jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością założona przy pomocy wzorca umowy w trybie dwudziestoczegodzinnym. Zanim jednak przejdę do tego zagadnienia, należy wyjaśnić czym jest owa spółka oraz z jakich elementów się składa. Aby móc zacząć rozważania na temat spółki z o. o., przytoczę krótki rys historyczny tworzenia się tej spółki. W następnej części zostanie poruszony temat definicji spółki oraz elementy, z których się składa umowa spółki.

1.1. Rys historyczny spółki z o. o.

Pierwsze źródła prawa dotyczące istnienia spółki z o.o. pojawiły się w XIX wiecznych Niemczech, a dokładnie 1892 roku. Spółka ta nazywa się tam Gesellschaft mit beschränkter Haftung, w skrócie GmbH. W Polsce natomiast pierwsze regulacje prawne dotyczące spółek z ograniczoną odpowiedzialnością datuje się na 1919 rok. Obecnie spółki te może spotkać na terenie całej Europy.

1.2. Definicja spółki z o. o.

Obecnie można się spotkać się z wieloma definicjami tego rodzaju działalności. M. Król-Gajewska zdefiniowała spółkę z o. o. jako spółkę powołaną "zarówno do prowadzenia drobnych spraw, jak i do realizacji ogromnych inicjatyw, zgodnie z art. 151 k. s. h. który stanowi, że spółka z o. o. może być utworzona przez jedną lub więcej osób w każdym dopuszczalnym celu z punktu widzenia prawa, chyba że ustawa stanowi inaczej. Oznacza to, iż poza przypadkami, w których przepisy ustawy wyraźnie przewidują dla określonego działalności konkretną formę prawną

jej prowadzenia (np. forma spółek akcyjnych zastrzeżona jest dla banków), każda inna działalność może być prowadzona w formie spółki z o. o.¹.

Jednakże definicją, z której będę korzystał przy pisaniu tej pracy, jest definicja A. Kidyby, który określił spółkę z o. o. jako spółkę handlową o kapitałowym charakterze, mającą osobowość prawną, działającą w oparciu o kapitał zakładowy podzielony na udziały, ponoszącą odpowiedzialność całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki. W spółce tej mogą wystąpić elementy wpływu wspólników na działanie spółki². A zatem, jak widzimy, jest tutaj wyróżnionych kilka charakterystycznych cech, z jakich składa się spółka, przy czym główny nacisk jest położony na jej kapitałowy charakter. Dlatego też w kolejnej części zajmę się bardziej szczegółowo samym pojęciem kapitału zakładowego.

1.3. Kapitał zakładowy

Jak już wspominałem, pierwszym ważnym elementem spółki z o. o. jest określenie jej kapitału zakładowego. W aktualnym stanie prawnym oznaczenie wysokości kapitału zakładowego jest obligatoryjnym elementem umowy spółki zgodnie z art. 57 k.s.h³. Na kapitał składają się wkłady wniesione przez wspólników spółki. Wkłady te dzieli się na wkłady pieniężne oraz niepieniężne, powszechnie zwane aportami.

Aby wykorzystać wkład niepieniężny czyli aport przy założeniu spółki jej umowa musi dokładnie określić jego wartość. W spółce z o. o., w przeciwieństwie do spółki akcyjnej, wkład ten nie musi zostać wyceniony przez rzeczoznawcę. Jednakże w przypadku założenia spółki przy pomocy wzorca umowy kapitał zakładowy musi mieć postać wyłącznie pieniężną. Wkład ten musi zostać pokryty nie później niż do siedmiu dni od dnia jej wpisu do rejestru (art. 158 k. s. h.).

Kapitał zakładowy pełni w moim przekonaniu bardzo ważną funkcję gwarancyjną. Bez niego wierzyciele nie mieliby możliwości efektywnego zaspokojenia wierzytelności.

1.4. Kapitał zakładowy w ustawodawstwach europejskich

Ponieważ w późniejszej części pracy będzie poruszany również temat działania tego rodzaju spółek w kontekście europejskim, warto również wspomnieć, jak to wygląda poza granicami naszego kraju, na przykładzie Niemiec oraz Wielkiej

¹ M. Król-Gajewska, A. Wyrzykowska, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Zagadnienia praktyczne, s. 19.

² A. Kidyba, *Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Komentarz*, Warszawa 2002, s. 6.

³ Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, t.j. Dz.U. 2017, poz.1577 zm.

Brytanii. W krajach tych postanowiono odejść od użycia kapitału zakładowego⁴. W Wielkiej Brytanii na spółki został nałożony obowiązek przeprowadzania regularnego testu wypłacalności, który zapewniłby wierzycielom większą ochronę. Test taki polega na zbadaniu przed każdorazową wypłatą dokonywaną na rzecz wspólników z majątku spółki (np. z tytułu dywidendy), czy wypłata taka nie wpłynie na płynność finansową spółki czego skutkiem będzie brak środków finansowych na jej zobowiązania.

Inaczej do tematu podszedł ustawodawca niemiecki, który zamiast całkowicie zlikwidować kapitał zakładowy, stworzył nowy rodzaj podspółki o nazwie "light" (w języku niemieckim *Unternehmergeellschaft*)⁵. Posiada ona kapitał zakładowy, jednak nie jest on określony. Jego wielkość zależy wyłącznie od założycieli.

1.5. Elementy składowe umowy spółki z o. o.

Prawidłowo sporządzona umowa spółki z o. o. powinna zostać sporządzona w formie aktu notarialnego pod rygorem nieważności. Elementy, z których ma się składać umowa jasno określa kodeks spółek handlowych: firma, siedziba i adres spółki, przedmiot działalności spółki, wysokość kapitału zakładowego, określenie, czy wspólnik może mieć więcej niż jeden udział, liczbę i wartość nominalną udziałów objętych przez poszczególnych wspólników, czas trwania spółki, jeżeli jest oznaczony (art. 157 k. s. h.). W momencie, gdy wspólnikowi mają przysługiwać dodatkowe korzyści lub mają zostać nałożone na niego dodatkowe obowiązki, powinno zostać to jasno opisane w umowie spółki. Tak samo ma się sytuacja w przypadku aportów, które także powinny być opisane w umowie spółki.

1.6. Zgromadzenie wspólników

Zgromadzenie wspólników jest organem spółki z o. o., który skupia w sobie wszystkich wspólników. Jest to organ obligatoryjny, którego skład nie musi zostać określony w umowie spółki, ponieważ jego skład zmienia się wraz z ilością wspólników w spółce. Jako organ zgromadzenie wspólników decyduje o najważniejszych sprawach spółki. Najważniejsze kompetencje zgromadzenia wspólników określa art. 228 k.s.h, a to przykładowo postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru lub rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania zarządu z działalności spółki, sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów spółki z wykonania przez nich

⁴ P. Davies, J. Rickford, *An Introduction to the New Companies Act*, vol. 1, 2008, s. 54.

⁵ M. Lutter, *Reforma GmbH w Niemczech*, Monitor Prawniczy, 23/2008, s. 1266.